

51. møde

Onsdag den 7. februar 1996 kl. 13.00

Dagsorden

1) Spørgsmål til ministrene.

2) Første behandling af lovforslag nr. L 149:

Forslag til lov om eksklusive økonomiske zoner. Af udenrigsministeren (Niels Helveg Petersen). (Fremsat 17/1 96).

3) Første behandling af lovforslag nr. L 154:

Forslag til lov om ændring af lov om beskyttelse af havmiljøet, lov om skibes sikkerhed m.v. og søloven. (Ændringer som følge af lov om eksklusive økonomiske zoner).

Af miljø- og energiministeren (Svend Auken). (Fremsat 17/1 96).

Meddelelser fra formanden

Formanden:

Sundhedsministeren (Yvonne Herløv Andersen) har meddelt mig, at hun ønsker skriftligt at fremsætte:

Forslag til lov om kunstig befrugtning i forbindelse med lægelig behandling, diagnostik og forskning m.v. (Lovforslag nr. L 200).

Justitsministeren (Bjørn Westh) har meddelt mig, at han ønsker skriftligt at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af straffeloven. (Strafansvar for juridiske personer). (Lovforslag nr. L 201).

Forslag til lov om ændring af straffeloven og retsplejeloven. (Data kriminalitet). (Lovforslag nr. L 202).

Forslag til lov om indfødsrets meddelelse. (Lovforslag nr. L 203).

Arbejdsministeren (Jytte Andersen) har meddelt mig, at hun ønsker skriftligt at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af lov om arbejdsløshedsforsikring m.v. (Registersamkøring m.v.). (Lovforslag nr. L 204).

Medlemmer af Folketinget Kim Behnke (FP), Tom Behnke (FP), Kirsten Jacobsen (FP), Brian Mikkelsen (KF), Flemming Hansen (KF) og Gitte Seeberg (KF) har meddelt mig, at de ønsker skriftligt at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om nedsættelse af beskatningen på motorcykler. (Beslutningsforslag nr. B 84).

Medlemmer af Folketinget Inge Dahl-Sørensen (V), Tove Fergo (V), Jonna Grønver (V), Gitte Seeberg (KF) og John Vinther (KF) har meddelt mig, at de ønsker skriftligt at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om indførelse af vandelskrav som betingelse for opnåelse af dansk indfødsret ved skriftlig erklæring. (Beslutningsforslag nr. B 85).

Medlemmer af Folketinget Jørgen Winther (V), Tove Fergo (V), Kim Mouritsen (V) og Jens Vibjerg (V) har meddelt mig, at de ønsker skriftligt at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om afskaffelse af visse vederlagsfrie tilbud i det offentlige sygehæsvæsen. (Beslutningsforslag nr. B 86).

Skriftlig fremsættelse af forslag

Sundhedsministeren (Yvonne Herløv Andersen): Hermed tillader jeg mig for Folketinget at fremsætte:

Forslag til lov om kunstig befrugtning i forbindelse med lægelig behandling, diagnostik og forskning m.v. (Lovforslag nr. L 200).

Lovforslaget har til formål at skabe retligt bindende rammer for behandling med kunstig befrugtning, der udføres af en læge eller under en læges ansvar. Endvidere fastsættes der ram-

mer for forskning og forsøg på området. Forslaget afstikker desuden retlige rammer for, hvornår der må anvendes diagnostik på det befrugtede menneskelige æg (præimplantationsdiagnostik).

Hovedformålet med lovforslaget er at fastsætte rammer for, hvordan ufrugtbarhed må afhjælpes ved brug af kunstig befrugtning. Forskningsforbudene er en videreførelse af bestemmelserne i kapitel 4 i lov nr. 503 af 24. juni 1992 om et videnskabsetisk komitéssystem og behandling af biomedicinske forskningsprojekter.

Loven om det videnskabsetiske komitéssystem foreslås revideret ved lovforslag nr. 179 fremsat den 17. januar 1996. Som led i overvejelserne i forbindelse med revisionen af loven om det videnskabsetiske komitéssystem blev det besluttet at udskille kapitel 4, som omhandler kunstig befrugtning og forsøg m.v. på befrugtede menneskelige æg, til en særskilt retlig regulering.

De kunstige befrugtningsteknikker benyttes på et område, der griber ind i en følsom fase – nemlig den fase, hvor muligheden for menneskeligt liv opstår. Lovforslagets mål er at afstikke de retlige grænser for området og dermed sikre, at den lægelige forskning og behandling sker under hensyntagen til de beskyttelses- og sikkerhedshensyn, som Folketinget vedtager.

For at sikre, at Folketinget også fremover har indflydelse på udviklingen på området, er der i lovforslaget indsat en bestemmelse om, at loven skal revideres i folketingsåret 1998-99. Lovforslaget sigter ikke på at definere, hvilke behandlinger der skal tilbydes i det offentlige sygehusvæsen, men fastsætter generelle retlige rammer for de behandlinger, der indebærer brug af kunstige befrugtningsteknikker, både i det offentlige sygehusvæsen og i privat behandling.

Lovforslaget samler den nuværende regulering, idet der dog på behandlingsområdet er foretaget følgende større indholdsmæssige ændringer:

- Donation af menneskelige æg er ikke længere betinget af, at den donerende kvinde selv er i IVF-behandling (reagensglasbehandling).
- Opbevaringstiden for menneskelige æg lovfæstes til 1 år og suppleres med en mulighed for dispensation i særlige tilfælde.
- Adgangen til kunstig befrugtning knyttes direkte til en lægelig konstatering af, om reproduktionsevnen hos kvinden eller manden er fuldstændig ophørt.

- Præimplantationsdiagnostik må kun finde sted, når der er en kendt og væsentligt øget risiko for, at barnet får en alvorlig arvelig sygdom, eller i forbindelse med kunstig befrugtning ved ufrivillig barnløshed, hvor en sådan undersøgelse kan påvise eller udelukke en væsentlig kromosomabnormitet.
- Der må ikke ske valg af sædcellens eller det befrugtede ægs køn, medmindre det sker for at hindre, at barnet får en alvorlig arvelig sygdom.
- Det lovfæstes, at det ikke er tilladt at tage nye behandlings- og diagnosticeringsmetoder i forbindelse med kunstig befrugtning i brug, før sundhedsministeren har godkendt disse ud fra etiske og sundhedsfaglige hensyn.

Endvidere fastsættes der rammer for forskning og forsøg inden for behandling og diagnostik, der indebærer brug af kunstig befrugtning.

Kunstig befrugtning er et følsomt område. Regeringen lægger med dette lovforslag op til en meget åben forhandling af centrale spørgsmål i lovforslaget. Lad mig som et eksempel nævne spørgsmålet om en fast aldersgrænse for kunstig befrugtning.

Idet jeg i øvrigt henviser til lovforslaget og dets bemærkninger, skal jeg hermed anbefale lovforslaget til Folketingets velvillige behandling.

Justitsministeren (Bjørn Westh):

Herved tillader jeg mig for det høje Ting at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af straffeloven. (Strafansvar for juridiske personer). (Lovforslag nr. L 201).

I dansk ret har der længe været kendt et strafferetligt ansvar i form af bødestraf, der kan pålægges juridiske personer, navnlig erhvervsdrivende selskaber.

Dette ansvar, som også kaldes selskabsansvar, træder ofte i stedet for ansvar for enkeltpersoner, f.eks. ledelsen eller ansatte i en virksomhed. Der er dog også mulighed for at rejse tiltale både mod den kollektive enhed og den eller de personer med tilknytning til virksomheden, der har begået lovovertrædelsen.

Juridiske personer kan kun pålægges strafansvar, hvis det har hjemmel i særlovgivningen. Straffeloven indeholder ingen almindelige bestemmelser om denne ansvarsform. Uden for straffeloven findes der imidlertid bestemmelser om kollektivansvar i mere end 200 love.